رئیس سابق سازمان بازرسی کشور و مشاور کنونی رئیس‌قوه قضائیه در یک گفت‌وگوی تلویزیونی به مواردی از پشت پرده فساد در سیستم اداری و رانت‌خواری‌ها اشاره کرد.
ناصر سراج از سال ۵۸ وارد دستگاه قضائی می‌شود و با دادیاری و بازپرسی تهران کار خود را شروع می‌کند. ۲۳ سمت را در ۴۰ سال حضورش در قوه قضائیه تجربه می‌کند و پرونده‌های مهمی را زیر دستش داشته است. از پرونده‌های گمرک فرودگاه تا پارک شهر تهران، بیجه، پرونده مهدی هاشمی و فساد ۳ هزار میلیارد تومانی را بر عهده داشته است. آخرین سمت وی رئیس‌سازمان بازرسی کل کشور بود و الان هم مشاور قوه قضائیه است. در ادامه به گفت‌وگوی قاضی سراج با برنامه تلویزیونی دستخط که خبرگزاری تسنیم منتشر کرده است می‌پردازیم.

ناگفته‌های رئیس سابق سازمان بازرسی کل کشور از پشت پرده فساد در سیستم اداری

روایت قاضی «سراج» از تهدید به مرگ تا سهم‌خواهی یک مدیر کل استانی از برج سازان!

*** شما همواره جزو خوش‌نام‌ها بوده‌اید و پرونده‌های سنگین به شما سپرده می‌شد. موقع تغییر شما اتفاقی افتاد که بسیار حساسیت‌برانگیز شد. شایعه‌ای که آقای سراج را دارند می‌گیرند و خودتان هم در جلسه تودیع نرفتید. منشاء این چه بود و بعد از آن هم عکس‌العملی کوچکی نشان دادید و خبری هم شد.**

من حتی نخواستم همان عکس‌العمل کوچک را داشته باشم، چون متاسفانه در فضای مجازی و ضدانقلاب درون و برون کلاً کارشان همین است. معمولاً انسان‌های بدنام را نمی‌کوبند. برای انسان‌های خوش‌نام که مطیع نظام هستند شایعه‌سازی و اقدام می‌کنند. در رابطه با آن موضوع و در خصوص جاسوسی که عنوان کردند، کسی که ۴۰ سال همه چیز خودش را فدای انقلاب و نظام کرده است، بعید می‌دانم حتی خود آن ضدانقلابی هم که این شایعه را مطرح کرده است این مورد را بپذیرد و در مورد اختلاس هم در خصوص قزوین و باستی‌هیلز و لواسانات بود. آنها به اندازه‌ای بیسواد هستند که نمی‌دانند اختلاس از اموال دولتی باید باشد که اینها هیچ کدام دولتی نبودند.

آن زمانی که اعلام کردم، مشهد مقدس بودم و با آقای خطیب ملاقات داشتم و نتوانستم در جلسه تودیع و معارفه شرکت کنم. برخی بیان می‌کنند این امر باعث شد که بهانه دست افراد معاند بیفتد و شاید هم درست باشد که این بهانه دست افراد ضدانقلاب افتاد و افرادی که در داخل به هر دلیلی مبارزه کردیم، کسانی که ده‌ها میلیارد، صدها میلیارد و بلکه هزاران میلیارد می‌خورند، گلوی اینها را گرفتیم و پول را پس گرفتیم قطعاً نباید انتظار داشته باشیم دعا به جان ما کنند.

ایراد از فروشندگان ارز و سکه بود نه خریداران

*** در مطالبی که از شما می‌خواندم گفته بودید نفر اولی که گرفتید ۳۸ هزار و ۲۵۰ عدد سکه خریداری کرده بود که به میزان ۵۳ میلیارد و ۵۵۰ میلیون تومان بود. یکی‌شان ۴۷۱ حساب داشت، دومی ۴۱۰ و سومی ۳۹۳ حساب داشت. ایراد از کجا بود؟ آیا می‌شد جلوی این جهش و اتفاقات را گرفت یا خیر؟**

اکثر خریداران بخش خصوصی بودند. کسانی که فروش ارز و سکه را در معرض گذاشتند باید بررسی کنیم؛ یعنی باید بانک مرکزی را بررسی کنیم که چرا این اقدام را انجام داده است. این سیاست درست یا غلط بود و آنها باید پاسخگو باشند. ما خیلی از این افرادی که دستگیر کردیم، فردی را اعلام کردیم و پول را پس داد. خیلی‌ها هم وام بانکی گرفته بودند.

وقتی دولت اعلام می‌کند سکه بفروشم، شما پول دارید و می‌خرید. این مشکلی ندارد. نباید اینجا ناامنی در رابطه با تصمیمات دولت ایجاد کنیم که فردا دولت خواست اقدامی انجام دهد، هیچ کسی حاضر نباشد نه ملک بخرد، نه دلار بخرد، نه سکه بخرد. در بخش دولتی ماجرا، گزارش‌های جامعی تهیه کردیم، بررسی کردیم و هنوز هم ادامه دارد و ان شاءالله بیشتر امنیتی‌ها باید ورود کنند، در مسائل امنیتی و رصد منظور است و آنها هم مشغول هستند.

*** یعنی شما اطلاعات بیشتری نمی‌خواهید به ما بدهید؟ کسی که ۷۰۰ و خرده‌ای میلیارد تومان تسهیلات می‌گیرد، آنهم زمانی که دولت می‌خواهد سکه را بفروشد، قطعاً با یک رانت اطلاعاتی و آگاهی بوده است.**

کسی که خریدار است، برخی که اخلال ایجاد می‌کنند منظور نیست، یک پول و نقدینگی دارد و سود بانک‌ها هم کاهش داشت، این پول‌ها از بانک بیرون آمده، باید چه کار کند؟ دنبال بازاری می‌روند که سود داشته باشد.

*** خیلی از منابع سکه ما از بین رفت.**

این را قبول دارم. وقتی صف درست می‌کنند و دلارفروشی می‌کنند ...

*** یعنی قوه نمی‌تواند به دولت بگوید باید سقف تعیین می‌کردید؟**

ما اقدام کردیم و اعلام هم کردیم و به روسای سه قوه گزارش دادم که علت این مسئله بوده است. منتهی اینکه قوه قضائیه راساً برخورد کند ... عرض کردم که منشا پول فرق می‌کند.

عرضه سکه و ارز اشتباه بود

*** گزارشی که به روسای سه قوه دادید چه بود؟**

گزارش کامل دادم که این تصمیم‌اشتباه بود. با توجه به موجودی کشور، شرایط کشور، تحریم‌های سنگینی که متوجه کشور است باید این قلک را برای آینده نگه داریم. اگر کشور آرام باشد مشکلی نیست ولی در آن زمان هم این کار را انجام نمی‌دهند که همه منابع ارزی و طلایی خود را عرضه کنند و پول دریافت کنند.

ماجرای افزایش قیمت خودرو

*** اتفاق دیگری که در سال ۹۶ و ۹۷ افتاد، بالا رفتن قیمت خودرو بود و اینکه بحث احتکار خودرو مطرح شد که شما هم این را رد نکردید و گفتید داریم بررسی می‌کنیم. یک بازدیدی که شما از ایران خودرو کردید باعث شد قیمت‌ها تعدیل شود ولی باز قیمت‌ها در سطح بالا ماند. نتیجه بررسی‌های این مورد چه شد؟ شنیدم بررسی‌ها تکمیل شده است.**

بله. ما بررسی‌های همه جانبه کردیم. ۶ سال عضو شورای رقابت بودم. در قانون شورای رقابت ذکر شده که اگر خواستند قانون را تغییر دهند، قانونگذار باید بنویسد این ماده شورای رقابت منتفی است یا تعدیل کند. با ذکر منبع باید بیان کند، ولی متاسفانه این کار را نکردند و مجوزی از شورای هماهنگی اقتصادی گرفتند و تحویل وزارت صنعت شد و قیمت‌گذاری واگذار به آن شد. ریش و قیچی را به خودروساز دادند و امروز خودرو افزایش می‌یافت و ۲۰ درصد زیر آن قیمت باید واگذار می‌کردند و دوباره بالاتر می‌بردند. ۲۰ درصد تولید بود که بعداً شنیدم ۳۰ درصد تولید را این طور واگذار می‌کردند.

*** این همان مصوبه‌ای است که آقای جهانگیری در تاریخ ۱۷ دی ۹۷ ابلاغ کرد و شما خواستار لغو آن شدید؟**

بله. ما اقدام کردیم و جلسات را حتماً تلویزیون پخش کرد و با وزیر و با قطعه‌سازان و کسانی که دستی در فروش و خرید یا واردات ماشین داشتند، جلساتی را برگزار کردیم. متاسفانه خودروسازان ما مشکل جدی دارند. مشکل جدی آنها نقدینگی است. مدیران برای نقدینگی مشکل ایجاد کردند و در یک مقاطعی پول‌های زیادی از مردم دریافت کردند و سود نجومی پرداخت کردند و الان رقم سنگینی بدهکار هستند؛ خصوصاً شرکت سایپا بدهکار هستند و از سوی دیگر هزینه‌های سربار زیادی دارند. هزینه‌هایی که نمی‌توانند پاس کنند. از طرف دیگر، ایجاد کارگر و کارمند شاید چند برابر ظرفیت دارند.

جذب نیروی بیش از نیاز در شرکت‌های خودروسازی با فشار مجلسی‌ها و...

***یعنی چند برابر مورد نیاز خود نیرو دارند.**

بله. آقایان فشار آوردند و آنها هم مجبور شدند.

***آقایان یعنی سیاستگذاران؟**

بیشتر مجلسی‌ها اقدام کردند و اینها نیروها را گرفتند و به هیچ وجه نمی‌توانند این نیروها را ترخیص کنند. از سوی دیگر بنگاهداری، بانکداری، تیم‌داری می‌کنند. آن خودروسازان را خواستم و ضرب‌الاجلی هم برای آنها تعیین کردم که دنبال این بودیم ان‌شاءالله اینها واگذار شود که از بازرسی بیرون آمدم. ان‌شاءالله همکاران من ادامه خواهند داد تا حواشی خودروسازی کاهش یابد و فقط روی موضوع خودرو کار کنند. زمانی که فشار می‌آمد قدری قطعات زیادی وارد کشور کردند و این کار مثبتی بود که خودروسازان کردند، چابهار نگه داشتند و به خاطر مشکلات بانکی و قیمت ترخیص نمی‌کردند و فروشنده هم اجازه ترخیص نمی‌داد و خوشبختانه ما با شورای پول و اعتبار[رایزنی]کردیم و پول خوبی داد و تقسیم کردیم. من خودم شخصاً با ۱۲ بانک تماس گرفتم و این وظیفه من نبود، تا بتوانیم بازار خودرو را منسجم و ترمیم کنیم و خوشبختانه آن هم وارد بازار شد.

*** درباره قطعه‌سازی و واردات قطعه من از صحبتی که از خودتان خواندم وام می‌گیرم که گفتید آن زمانی که پژوها آتش می‌گرفت از مدیرعامل وقت ایران خودرو پرسیدم و گفت ما الحمدلله خودکفا شدیم و تنها یک قطعه ۲۰۶ می‌خواهد که آن هم وارد می‌کنیم و خود شما سؤال کردید که آن زمان تحریم بود و الان هم هست و چطور است که با این همه باید واردات انجام دهیم؟ این را متوجه شدید یعنی چه؟**

متاسفانه برخی خودروسازان و قطعه‌سازان قوی ما دنبال این هستند که سهامی که دولتی است بگیرند و ... دو خودروساز را بگیرند و در آینده من پیش‌بینی می‌کنم می‌خواهند کل خودروسازی را بگیرند. اینها اختلافات شدید با مدیرعامل‌های خودروسازها داشتند و موفق نشدند. این نظر من هست و شایداشتباه کنم، ولی می‌خواستند ... بگیرند و طلب زیادی از خودروسازها دارند، دنبال این بودند که اینها را بگیرند و در بخش خصوصی بروند که آیا در آینده می‌خواهند خودرو تحویل بدهند یا اقدامات دیگری انجام دهند.

*** یعنی اینها با تولید نکردن، کشور را به واردات سوق می‌دهند؟**

بله. این همه واقعیت نبود و بخشی فشار بیاورند که این کارها را انجام دهند که خوشبختانه ما اجازه ندادیم. الان مجدداً خودروسازی اقداماتی دارد انجام می‌دهد که قیمت‌ها بالا می‌رود، در حالی که در فصل زمستان نباید قیمت‌ها بالا برود و داریم تلاش می‌کنیم اجازه ندهیم.

> **در بانک مرکزی حتی یک صورت جلسه حق کشف ندارم. دلیل من این است که قانونی بود و آن زمان ۵۰ درصد به کاشف می‌رسید. در یکی از پرونده‌های ما ۲۵ میلیارد تومان قانوناً و شرعاً به من می‌رسید، اگر صورت جلسه حق‌الکشف را ارسال می‌کردم ولی در این ۴۰ سال یک مورد حق‌الکشف نگرفتم و نه صورتجلسه ارسال کردم.**

*** خبر دارم گزارش خیلی خوبی را شما و همکاران شما درباره سوء مدیریت در بحث خودروسازی آماده کردید.**

من خیلی از این مشکلات را ناشی از سوءمدیریت می‌دانم. اگر مدیریت باشد واقعاً نباید این اوضاع و احوال را داشته باشیم.

*** سوءمدیریت واقعاً از روی ندانستن است یا آگاهانه برای منافع؟**

هر دو می‌توانم بگویم وجود دارد. در خودروسازی باید یک فرد متخصص بیاید. میانگین مدیران را ببینید چند ماهه عوض شدند. قبل از یک سال مدیران عوض می‌شوند. وقتی مدیری عوض می‌شود مدیر بعدی همین فکر را می‌کند که من هم ۶ ماه دیگر می‌روم. مدیران ما ثبات و امنیت ندارند.

*** این قصه ثبت سفارش پنج هزار خودرو در سایت وزارت صنعت که مدعی شدند هک شده و آقای هادیان‌فر که آن زمان فتا بود گفت خبری از هک شدن نیست. واقعیت ماجرا چه بود؟**

در این رابطه ما ۳-۲ نفر را آوردیم که یکی رفت که بیاید و نیامد. او را پیدا هم نمی‌کردیم. آنها اعتراف کردند ما این کار را کردیم.

*** آن فرد به خارج از کشور رفت؟**

نمی توانم قطعی بگویم به خارج از کشور رفته است ولی دسترسی به او نداشتیم.

*** او را پیدا نکردید حتماً اینطور است که رفت.**

برخی هم با دلالی باز می‌کردند و شاید نتوان اسم هک را روی این گذاشت مثلاً طرف را می‌دید و ۳۰۰-۲۰۰ تومان را وارد می‌کرد که دنبال این را گرفتیم که الان قدری فضای مجازی‌شان را محکم‌تر انجام می‌دهد ولی نمی‌توانم قطعی بگویم کار درست شده و اتفاقی نخواهد افتاد.

***با مسئولین صمت که دخیل در این قصه بودند، برخورد شد؟**

بله. اقداماتی می‌کردند و چند نفر هستند را حضور ذهن ندارم ولی برخورد شد.

***درباره تخلفات مدیر عامل سابق ایران خودرو هشدار داده بودید؟**

ما درباره خودروسازی گزارش مفصلی را صادر کردیم. چند گزارش به سران سه قوه دادم، الان حضور ذهن ندارم چه تعداد بود. گزارشاتی که با امنیت ملی سروکار داشت و تعداد انبوه کارمند و کارگری که دارند به خود آنها گزارش دادم و جلسات مکرری داشتیم و الان هم هیئت‌های بازرسی هم در ایران خودرو و هم در سایپا مستقر هستند و شبانه‌روزی آنجا شیفت می‌روند و موضوع را رصد می‌کنند.

حقوق‌های نجومی

*** یکی از بحث‌هایی که‌اشاره کردید حقوق‌ها نامتعارف از بانک رفاه شروع شده بود و برخوردی که شما آنجا داشتید. می‌توانید توضیح دهید چطور کشف کردید؟**

من در مسافرت و در هواپیما بودم، یک مسافر یکی از اعضای گارد امنیت پرواز این موضوع را به من گفت و من بررسی کردم و دیدم متاسفانه صحت داشت. اینها را بررسی کردیم و بررسی‌ها توسعه دادیم و به موارد سنگینی رسیدیم که الحمدلله اقدام کردیم و اکثر آنها که رسیدیم پول‌ها را بازگرداندیم.

*** شما گفته بودید«یکی از مقامات دولتی به من اصرار کرد که فلان آقا رئیس‌بانک رفاه کارگران شود و بنده به شدت مخالفت کردم و گفتم پرونده سنگینی دارد که با لابی و اصرار این مسئول بالاخره این آقا رئیس‌شد»**

چون من درباره این موضوع صحبت کردم، الان دیگر وارد نمی‌شوم و ایشان هم الان محکوم شده و فکر نکنم صلاح باشد من وارد این موضوعات شوم، منتهی درباره حقوق‌های نجومی فضایی که ایجاد شد واقعا این نبود. نیرویی که خوب کار می‌کند و صداقت دارد، به عنوان وزن کار باید پول بدهیم. نباید همه چیز را مقایسه کنیم که فلان آقا این مبلغ پول می‌گیرد. درباره حقوق قضات گفتند زیاد است و آقای لاریجانی می‌خواست یکی دو آیتم را کم کند، من گفتم ۴۰ سال برای شما کار کردم و معمولاً جاهای مهمی بوده‌ام و همه پولی که دادید را پس می‌دهم، فقط پولی که از یک پرونده من وکلا گرفته‌اند به من بدهید. تا زنده هم هستم مجانی برای شما کار می‌کنم. پرونده سه هزار میلیاردی ۵۶ وکیل داشت. نفر اول که استعفا داد ۱۰ میلیارد تومان قرارداد بسته بود. یک وکیلی داشتیم که از شاکی و متشاکی پول می‌گرفت. وکیل هر دو بود! ۶۰۰ میلیون از بانک صادرات گرفته بود. از آن طرف هم مبلغ سنگینی گرفته بود. شما این را جمع کنید و ببینید چه پولی وکلا می‌گیرند. پرونده‌های سنگینی که قاضی‌ها دارند ۱۵-۱۰ میلیون پولی نیست. قاضی را نباید با کارمند مقایسه کرد. قاضی را باید با وکیل مقایسه کرد. این وکلایی که در این پرونده بودند، شاید ده نفرشان سرجمع به اندازه من سابقه نداشتند.

*** اما باید قانونمند و مشخص شود.**

بله.

*** اگر بگوییم ارزش کار این قدر است، او هم می‌گوید ارزش کار من این میزان است.**

قبول دارم باید قانونمند شود.

ایجاد حیاط خلوت با تزریق سالانه بودجه به شرکت‌های دولتی

*** وقتی که قانون ما شفاف و مشخص نیست این وسط خیلی‌ها لایی می‌کشند.**

قانون شفاف است. مصاحبه کردند که ۷۵ درصد از بودجه دولت در شرکت‌های دولتی می‌رود. اکثرا هم ضرر ده هستند. حیاط خلوت آنجاست و باید دنبال آنها بروند. خیلی از بازنشسته‌ها که رفتند در آنجا دوباره حقوق می‌گیرند. واقعاً به وزن کار پول بدهیم. بازرسان خوب ما اکثرا از سازمان رفتند، حقوق‌های چند برابر می‌گیرند. الان ده برابر هم حقوق بدهند، برنمی‌گردند.

*** مثلاً کجا کار می‌کنند؟**

مثلا خیلی از آنها در هیئت مدیره بانک‌ها رفتند. خیلی‌ها وکیل شدند و دنبال کارهای وکالت هستند. خب تخصص دارند. سیستم را می‌شناسند و مردم را می‌شناسند.

*** بسیاری از فسادهایی که اتفاق می‌افتد در این ۸۰۰ هزار میلیارد تومان شرکت‌های دولتی اتفاق می‌افتد. چیزی است که خودتان الان هم‌اشاره کردید. چه سازوکاری باید برای این تعیین کرد؟**

این را هم به رئیس‌مجلس و هم آقای رئیس‌جمهور گزارش دادم، متاسفانه امسال در بودجه خیلی موثر واقع نشد. ما بالاخره یک روزی باید فکری برای این شرکت‌ها کنیم که حیات خلوت مدیر نباشد که هر اقدامی کند و پول در آنجا دریافت کند. باید پیگیری شود و از حد من به تنهایی خارج است.

سهم‌خواهی به سبک آقای مدیرکل

***از آنجا برای توجیح کارهای اقتصادی خود استفاده می‌کنند.**

الان اکثراً مسائل سنگینی که اتفاق می‌افتد در شرکت‌هاست. برای آن شرکت‌ها حاکمیت باید فکر اساسی کند که یا تعداد آنها را کم کند و یا پاسخگو باشند یا بودجه بی‌جهت تزریق نشود. وقتی شرکتی ضرر ده است چه دلیلی دارد هر سال بودجه تزریق کنند و مدیر هم بین این و آن تقسیم کند. برخی دولتمردان ما حمایت نمی‌کنند و ما مدیرکل یکی از استان‌ها را گرفتیم که عنوانش را بیان نمی‌کنم. کار ایشان این بود مثلاً مجوز ساختمان می‌داد، به شما به عنوان برج‌ساز مجوز می‌داد و پنج تا را برای خودش نگه می‌داشت و باقی را امضا می‌کرد.

*** همانی که در خانه او کلی قرارداد سفید امضا پیدا شد؟**

بله. مبیع هم بود منتهی خریدار داخل آن نبود؛ سفید امضا بود. آن شخص اگر نصف ملک را می‌فروخت مشخص نبود چه کسی فروخته است. جای خریدار سفید بود و خریدار دسته پنجم هم می‌آمد، آن را پر می‌کرد و واگذار می‌کردند. آن را چند بار استعلام کردیم و پاسخ نداد و گفتیم حضوری بیاید و پاسخ نداد.

وقتی کشوی میزش را بازرسی کردند، مصوبه هیئت دولت داخل آن بود که پاسخ نباید داده شود و وظیفه بازرسی نیست که این کار را کند!

ما باید بازرسی را از خودمان بدانیم. طبق ماده ۱۲ قانون بازرسی کلیه حراست‌ها و کلیه‌ها بازرسی‌ها موظف هستند اگر سوءجریانی در اداره یا سازمان و وزارت‌خانه می‌بینند به سازمان بازرسی گزارش کنند. شما بررسی کنید، به تعداد انگشت‌های یک دست نیست.

*** اینکه توضیح دادید برای کدام دولت بوده است؟**

همین دولت دوازدهم.

ماجرای پر حاشیه خصوصی‌سازی‌ها

*** گفته‌اید که به موجب قانون در خصوصی‌سازی در پنج سال یک مورد هم نباید تعدیل شود ولی متاسفانه تعدیل زیادی داشتیم که یکی از نمونه‌های آن شرکت فولاد خوزستان است.**

در بخش خصوصی قانون می‌گوید اگر دولت این کارخانه را به من واگذار می‌کند، من حق ندارم تا پنج سال بی‌جهت یک نیرو را بیرون کنم. متاسفانه همین آقای مه‌آفرید که متهم پرونده سه هزار میلیاردی بود عنوان می‌کردند کارآفرین است، ایشان همان زمان که سهام فولاد خوزستان را خرید، سه هزار و ۵۰۰ نفر کاهش نیرو داد! نیروهایی که واقعا زندگی آنها با سختی می‌گذشت. این وظیفه سازمان خصوصی‌سازی بود که رعایت و نظارت کند ولی نظارت مغفول ماند. درباره اکثر خصوصی‌سازی‌ها همینطور است.

*** درباره هپکو هم این‌طور است؟**

بله. هپکو اراک و کارخانه‌های زیادی بودند مانند دشت مغان که قیمت‌گذاری کردند و با قیمت پایه قبل تعیین کردند. یکی از وزرا که الان مستعفی شده است، می‌گوید این را به بنیاد مستضعفان می‌دهیم و ۷۰۰ میلیارد تومان زیر قیمت پایه بدهید!

خب این دولت که این شاخه به آن شاخه است و مشکلی ندارد. وقتی این تصویب می‌شود، رئیس خصوصی‌سازی می‌گوید چه دلیلی دارد من بدهم. به هر کسی که خواستم می‌دهم. به چه کسی می‌دهند؟ به یکی از شرکت‌های دسته چندم شرکت رفاه می‌دهند. ۵۰ میلیاردی که ابتدا قسط داد از بانک گرفته بود. منشاء بانک بود. یک ۸ میلیاردی که می‌خواستند بگیرند، پول نداشتند و شاید از ۱۰ نفر از قند دزفول و فلان گرفتند تا این مقدار را وصول کردند. کار این شرکت چه بود؟ حداقل باید یک اهلیت داشته باشد که می‌خواهد کشاورزی کند، کار تولید کند، کار این شرکت سهام بود. دو یا سه نیرو هم بیشتر نداشت و نقدینگی هم ۴۰-۳۰ میلیون بیشتر نبود. شرکت چند هزار میلیاردی را به این می‌دهند.

*** هیئت واگذاری چه کسانی هستند؟**

چند نفر از وزرا هستند. وزیر دادگستری، وزیر اقتصاد و غیره هستند، رئیس‌اتاق تعاون و غیره هستند. اینها تصویب کردند. قوه قضائیه هیچ کس ندارد.

*** از مجلس چطور؟**

از مجلس هستند. این هیئت هر قیمتی تصویب کرد، مثلاً ۱۰۰ تومان را یک تومان تعیین کرد، این قانون است. یک هیئت داوری هم دارند که وقتی اینها تصویب می‌کنند این هیئت داوری هم تقریبا تصویب می‌کند. نقش قوه قضائیه چیست؟ در صورتی که کسی اعتراض درباره تصمیم داشته باشد، در تجدیدنظر زیر نظر شخص رئیس‌قوه قضائیه یک شعبه تجدیدنظر دارد.

*** ولی قوه قضائیه می‌تواند لایحه به مجلس بدهد. بگوید این قانون این‌اشکال را دارد چون همین طور دائم برای شما مشکل ایجاد می‌شود و نمونه‌هایی مانند هپکو و... اتفاق افتاده است. خب قوه قضائیه لایحه بدهد و بگوید این مشکل دارد و یک نفر از قوه قضائیه باشد تا خیلی از مشکلات برطرف شود.**

من همه نامه‌ها و گزارش‌هایی که نوشتم در سطح ملی، رونوشت به دکتر علی لاریجانی هم می‌زنم.

*** گفته بودید درباره رانت قانون نداریم. چیز عجیب و غریبی است ...**

مصداقی بیان کنم؛ درباره صادرات کشور در چند سال قبل این بود کسی که صادرات می‌کرد پیمان ارزی می‌سپرد و می‌توانست در زمان‌های مختلف یا ارزش حاصل صادرات را بیاورد یا به عوض صادرات، کالا وارد کند. از کشورهای اروپایی کالا را می‌توانستند وارد کنند و کشورهای آسیایی ممنوع شده بود؛ یعنی اگر کالا به کشورهای آسیایی صادر می‌کردید حق نداشتید در عوض صادرات کالایی وارد کنید.

افرادی زد و بند کردند که پیمان‌های آسیایی قیمت پیدا کند. مانند یک کاغذ پاره بود که در خانه‌ها افتاده بود یا بازرگانان ما داشتند. چون اجازه نداد، نامه بانک مرکزی بیرون بیاید، تا چه زمانی؟ تا همه پیمان‌ها را خرید. دلارها را خرید. کلا که خرید و این نامه در بازار افشا شد و طرف در مقابل این پیمان‌ها به ازای صادراتی که انجام داد کالا از آسیای میانه وارد کرد. اینکه می‌گوییم ره صد ساله را یک شبه می‌پیمایند در اینجاست. این رانت خیلی روشنی بود. وظیفه ما در این است که گزارش رد کنیم و وظیفه نداریم بگوییم که دولت باید الزاماً لایحه بدهید.می‌گویند به شما ارتباطی ندارد و شما گزارش خود را دادید. آن تشخیص با من است که لایحه بدهم یا خیر.

*** یک مورد دیگری هم که بیان کردید انحصارگرایی است که شورای رقابت هم در این زمینه تلاش‌هایی کرده اما در این زمینه شورای رقابت هم موفق نبوده است.**

بله. در زمینه خودرو در شورای رقابت خودروی زیر ۴۵ تومان را که الان نداریم، جدا کردیم و گفتیم عامه مشکلی ندارد. اینها باید رقابت کنند و بالای آن چون خریداران خاص هستند، مشکل ندارند. این هم موفق نشد و فشار آوردند و اجازه ندادند.

*** از کجا فشار آوردند؟**

از شورای رقابت کلاً گرفتند.

*** چه کسی گرفت؟ صمت گرفت؟**

شورای هماهنگی اقتصادی گرفت و گفتند حق ندارید ورود کنید.

تخلف ۸ میلیون یورویی در خرید فلکت چک‌ها

*** یک خبری درباره خریداری دو عدد فلکت چک (هواپیما)، بیرون آمد که قیمت آن حدود سه میلیون یورو بود که با یک واسطه آلمانی صحبت کردند به قیمت ۱۱ میلیون یورو یعنی ۸ میلیون یورو این وسط ...**

روی فلکت خیلی کار کردیم و هزینه زیادی هم پرداخت کردیم. فلکت چک کل فرودگاه‌ها را بررسی می‌کند و نواقص را بررسی و اقدام می‌کند. ما یکی از هواپیماها را خریدیم و عوض اینکه کار فلکت چکی کنند، برخی از مسئولان را جابجا می‌کردند. متاسفانه از رده خارج شده و اخیرا رئیس‌هواپیمارانی کشور گفت اجازه می‌دهید ما تعمیر کنیم؟

> **آقای رئیسی خیلی مثبت وارد کار شده و افکار عمومی قبول کرده‌اند که آقای رئیسی مصر در رسیدگی به فساد اقتصادی است. این پرونده‌هایی که خیلی برای قبل است، یک نمونه است که ایشان با کسی رودربایستی ندارد و دنبال این است با کمکی که می‌شود، پرونده‌های فساد اقتصادی را رسیدگی کنند.**
>
> ***
>
> **طبق ماده ۱۲ قانون بازرسی کلیه حراست‌ها و کلیه‌ها بازرسی‌ها موظف هستند اگر سوءجریانی در اداره یا سازمان و وزارت خانه می‌بینند به سازمان بازرسی گزارش کنند. شما بررسی کنید، به تعداد انگشت‌های یک دست نیست.**

برخورد کردم که در دفاتر کوتاژ گمرک بود که به نام ... بود که فامیلی او را نمی‌گویم. دختری به نام ... بود که در چند صفحه اسم ایشان خودنمایی می‌کرد و چندین میلیون دلار صادرات داشت.

من به این حساس شدم، بیشتر کار کردیم. آن زمان ۵-۴ باند تشکیلاتی کشف کردیم و داشتیم روی اینها کار می‌کردیم. یک بار دیدیم اصلاً نیست شدند و هر چه گشتیم پیدا نکردیم. به یکی از تجار معروف که تلویزیون هم تبلیغات آن را می‌کند ۵-۴ تا پیمان جعلی صد هزار دلار و ۳۶۰ هزار دلار به این می‌دهند و ایشان که فرد زرنگی بود، متوجه می‌شود پیمان‌ها در بانک سابقه ندارد و جعلی است. همه اینها را خودش می‌گیرد و در خانه زندانی می‌کند.

خود این شخص این کار را می‌کند. بعد ما متوجه شدیم و این‌ها را دستگیر کردیم. دو هواپیما فرش صادراتی را می‌خواستند اقدام کنند و ما بررسی کردیم و خیلی هم وارد نبودیم، در آن مرحله خیلی تخصص گمرک نداشتیم و دیدیم پیمان‌ها جعلی است و جلوی پرواز را گرفتیم. این موضوع توسط یکی از مسئولین وقت در شورای اقتصاد مطرح می‌شود که فلانی جلوی صادرات ما را گرفته است و رئیس‌جمهور وقت خیلی ناراحت می‌شود و می‌گوید بررسی کنید و گزارش به ما بدهید.

*** یعنی آقای هاشمی؟**

بله، آن زمان واقعا سخت بود، یک قاضی با سن کم که تجربه الان هم نداشتیم و شناخت هم روی من نداشتند و هیچ راهی نداشتیم که رئیس‌جمهور را قانع کنیم والا مشکل جدی پیدا می‌کردیم. پرونده من هم در مرحله اولیه بود. با مشورتی که با همکاران داشتم، قرار شد دادگاهی بگذاریم و هیچ راه دیگری نبود. آن زمان دادگاه علنی به این معنا اصلاً نبود. این تازگی داشت. یک دادگاه را برگزار کردیم. نفر اول یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون تومان آن زمان ...

*** چه سالی بود؟**

سال ۷۵-۷۴ بود. نفر دوم یک میلیارد و نفر سوم ۸۰۰ میلیون بود. این پرونده ۸۵ متهم داشت. یک ساعت دادگاه را برگزار کردم و فقط اعتراف اینها را گرفتم و دادگاه را ختم کردم و شاید اگر ادامه می‌دادم اطلاعات پرونده از دست می‌رفت. آن فردی که به من گفته بود آقای رئیس‌جمهور خیلی ناراحت هست، گفتم هفته آینده شورای اقتصاد برگزار می‌شود و موضوع این پرونده قاعدتاً باید به شورای اقتصاد برود، به لحاظ اینکه آقای رئیس‌جمهور دستور داده بود، گزارش داده شود. به محض اینکه جلسه می‌خواست رسمیت پیدا کند یکی از وزیران سابق که بعدها رئیس‌گمرک ایران شد، عنوان می‌کند من گزارش خیلی خوبی درباره گمرک دارم. شروع به تعریف می‌کند که ما کشف کردیم و این مقدار اعتراف کردند.

*** کشفیات شما را به نام خود می‌زند؟**

بله، این برای من مهم نبود. این گزارش که بیرون آمد خیال ما راحت بود که این آقا باید هر روز به آقای رئیس‌جمهور گزارش بدهد. قدری فشارها کم شد.

*** ماجرای حق‌الکشف چیست؟**

در بانک مرکزی حتی یک صورت جلسه حق کشف ندارم. دلیل من این است که قانونی بود و آن زمان ۵۰ درصد به کاشف می‌رسید یعنی کسی که کشف کرده، اگر ۵۰ میلیارد تومان بود، در یکی از پرونده‌های ما ۲۵ میلیارد تومان قانوناً و شرعا به من می‌رسید، اگر صورت جلسه حق‌الکشف را ارسال می‌کردم ولی در این ۴۰ سال یک مورد حق‌الکشف نگرفتم و نه صورتجلسه ارسال کردم.

بعد از این گمرکی‌ها وقتی دیدند این چنین است ابتدا کارشکنی می‌کردند و ۴۰-۳۰ نفر را معرفی کردند و صورت جلسه تنظیم کردند که از بانک مرکزی حق کشف بگیرند که افرادی که آنجا بودند به من اطلاع دادند و جلوی این را گرفتیم و اجازه ندادیم کسی حق کشف دریافت کند.

پرونده ۳ هزار میلیاردی

*** از پرونده سه هزار میلیاردی خاطره خاصی دارید؟**

در پرونده سه هزار میلیاردی ۳۹ متهم به من معرفی شد و کیفرخواست ۳۹ نفره بود. اعتقاد من این بود اگر مقداری زمان را نگه می‌داشتند و کل پرونده تجمیع نمی‌شد قطعاً آثار بهتری می‌توانست داشته باشد و این پرونده سه هزار میلیاردی اگر وقتی باشد و فقط مخصوص این پرونده باشد من دو ساعت باید داشته باشم تا مطالب را بتوانم جا بیندازم.

این پرونده ۹۶ شرکت داشت و ۶۰ شرکت صوری و ۸ شرکت خارجی داشت. پرونده سنگینی بود. درباره شروع آن یکی دو سال قبل را بررسی کرده بودیم واقعاً هیچی نداشت، حتی در گوهردشت کرج در یک زیرزمین زندگی می‌کردند و پیکان قراضه داشت که برای برادر او بود.

تعداد زیادی از کارخانه بخش خصوصی‌سازی مانند تراورس و فولاد خوزستان را از دولت خریداری کردند و فولاد را قول دادند، بخرد و بعد اقداماتی شد که ...

*** چقدر با دولتی‌ها مرتبط بودند؟**

ارتباط داشتند. حتی در هتل لاله چند معاون رئیس‌جمهور در دخمه‌های هتل با هم قرار می‌گذارند. قرار بود کس دیگری این خصوصی‌سازی را خریداری کند مانند تراورس و فولاد خوزستان! آن دولتی که آنجا بود می‌گوید خیال شما راحت باشد و اینها تقریبا صوری است و به شما واگذار می‌کنیم. آن زمان هم آمدند ال‌سی باز کنند.

ال سی داخلی، بخشنامه داخلی دولتی داده بودند تا داخلی کنند. ال سی هم کالا باید به مقصد برسد و اوکی کنند و بعد پول ردوبدل شود. ایشان در چند بانک نفوذ می‌کند و از جمله مهم‌ترین آنها بانک صادرات خوزستان بود. اینطور که در ذهن دارم ۱۳۲ گشایش اعتبار اسنادی صادر می‌شود و بیشتر خارج از بانک صادرات صادر می‌شود، منتهی با آرم و مارک بانک صادرات می‌آیند در بانک کیش همان روز قبل از اینکه ال سی به کیش برسد، این پول تنزیل می‌شود و وارد این شرکت‌هایی که عرض کردم برای اینکه پولشویی شود در این شرکت‌ها تقسیم می‌شود و تعدادی بچه بزرگ و کوچک که در دادگاه می‌گفتم بلد هستید یک میلیارد را بنویسید، می‌گفتند خیر.

پول کمی می‌گیرند اینها را گذاشته بودند و در شرکت هلدینگ مادر می‌آمد و آنجا اقدام می‌کردند و اینها با این پول قصد داشتند بانک آریا تاسیس کنند. با منشا پول دولتی نمی‌توان بانک تاسیس کرد و خوشبختانه اجازه داده نشد و اگ